

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-utca SIMON-ház Kuna József nr
kereskedésével szemben.
HIRDETÉSENYEK,
Előfizetési pénsek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap sorszáma részét illető
minden közlemények ide intézendők.
Bérmertelen levelek csak ismert kézektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:
Helyben hához hordva vagy vidéki
postán küldve
Egész évre 10 ft — kr
Félévre 5 ft — kr
Negyedévre 2 ft 50 kr
Egy óra 1 ft — kr

Hirdetési díj:
Országos postai sorozatú hirdetésért 50
Bérmertelen hirdetésért külön 30 kr
Naponta 4 hasábos postai sorozatú 30 kr.
Hirdetést vagy reklámt megadásra foglal
ajánlásra 50 krajczár.

XVII. évfolyam 1890, Debreczen. Csütörtök Január 2. I. szám.

Évek mennek, évek jönnek.

Évek mennek, évek jönnek, minden
változik az idővel, csak a mi mértéktele-
nül mérsékelt, de korántsem mérsékeltlen
értékű ellenzékünknek a legégetőbb,
csillapíthatatlan becsüvéséért körvonalat
érzéke nem változik. Hallja és látja, az
egész országban mily mozgalom vonul át
a társadalom fejein, hogy újévre a sza-
badelvű párt legtekintélyesebb férfiai min-
denütt Budepestre jönnek, hogy csat-
lakozzanak a Tisza miniszter elnökkel
megjelenendő országgyűlési párttagokhoz
és megjelenésük által a szerencsekívánat
tényének magasabb kidomborítását, a sza-
vaknak, melyeket ez alkalommal várnak
a miniszterelnöktől, minél nehezebb súlyt
és minél nagyobb tartósságot adjanak,
Hallják és látják, mint húzódnak át az
egész magyar nép szívében az általuk oly
silány módon félreismert, oly irgalmatlanul
megtámadott államférfi és hazafi iránt
a legégetőbb rokonszeny vonása. És ép-
pen ezt a pillanatot, ezt az alkalmat ra-
gadja meg, hogy éppenséggel esztelen
dühvel essék neki és politikájának, továb-
bi kormányzási képességének.

Az embertelen harag igazán vakokká
teszi ez urakat. Egy toledói fölheccelt
bika, melynek vörös ruhadarabot mutat-
tak, nem öklélhetné dühösebben és —
ügyetlenebbül a földgolyót, mint a hogy
a magát mérsékeltnek nevező ellenzék
iparkodik a miniszter elnök karszékét a
maga szarvai közé kapni. Ehhez egy
eszköz sem elég rossz és elég düre neki.
Egyik közönye, igen rosszul játszott ko-
mollyal, az azon állítással szerepel,
hogy a szabadelvű párt korifeusai az oly
gyorsan népszerűvé lett gróf Telekit mel-
lőzni a belügyi tárczát dr. Tisza Ist-
vánt, a miniszterelnök elsőszülött fiá-
nak a kezébe játszani akarják.

Mily gyermekes! Mily kézzelfogható
insinüáció! Épp úgy tesz a „mérsékelt“,
mintha nem Tisza, hanem ő hozta volna

előre gróf Telekit egy szerény s minden
nagyra vágyástól ment képviselő elrejtő-
zöttségéből, hogy rá bizza a legnagyobb
s legnehezebb reform keresztülvitelét, az
állami közigazgatását. Ha Tisza ismét át
akarta volna venni a belügyi tárczát,
ugyan ki gátlhatta volna ebben? Ha
nem tette, úgy nem is akarta tenni, úgy
e nagy mű számára éppen azt az embert
akarta, kit ő szemelt ki. De meg mily
furesán is bánták a „mérsékelt“ a maga
állítólagos kedvenceivel; először úgy
kedvez gróf Telekinek, hogy még egy
eunuch is belesárgulhatna miatta az irig-
ységtől, aztán meg az általa oly föntartás
nélkül körülhízelgetett férfit oly individuum-
ként állítja oda, mint a ki minden további
kérdés nélkül engedti át magát ideiglenes
meltóságokra, pünkösdi király vagy hely-
tartó szerepére politikai nótók számára.
A nemes gróf, ez a minden szerénysége
mellett is a saját magas czélfajának és
égető alkotási buzgalomának tudatával bíró
férfi megköszöni az ilyen barátságot. E
handa-bandából, lármából csak az tűnik
ki, hogy a „mérsékelt“ egészen magán
kívül van a haragtól s irigységtől, hogy
fél, miszerint az újév legfényesebb óvá-
cziót fogja meghozni a miniszterelnöknek
s az ellenzéknek az egész jövő esztendőre
megfosztja minden „kilátástól“, hogy Tisza
visszalépése utáni forró vágya teljese-
dését közeledni láthassa.

És csakugyan minden oka meg van
ettől félni: minden jel a mellett szól, hogy
az el nem muló rokonszeny s tisztelt,
melylyel a szabadelvű párt el van telve
vezére iránt, még soha sem volt oly hév-
vel és erővel duzzadóan nyilvánítva, mint
újév napján történni fog és hogy Tisza
kimagasló pozícióján biztosabban s erő-
sebben, a Korona bizalmában teljesebben
s föntartással annál soha nem állt, mint
éppen most.

A korona eszenemet követeli, hogy
az új reformkorszak Tisza aegise alatt
árasztja szét áldását és az ő akarata

fog megtörténni. Senki sem törődik a
„mérsékelt“-tel, haragjával, dühösködésé-
vel és gyermekes — koholmányával.

A mádi kerületben január 10-én lesz a
képviselő-választás: a központi választmány
kimondta, hogy nem a mutkóri meghiusult
választás folytatása, hanem egészen új vá-
lasztás lesz, tehát még új jelöltek is léphet-
nek föl.

Külföld.

A megmérgezett czár. Pár nap előtt a
muzska czár nagyon gyaanus tünetek közt be-
tegedett meg, úgy hogy az orvosok mérge-
zést konstataáltak. A dolog magyarázata pedig
az, hogy pár nap előtt ebéd után a czár hir-
telen oly rosszul lett, hogy környezete
a legrosszabbtól tartott, mire az orvosok rö-
gön konziliumot tartottak s megegyeztek ab-
ban, hogy a beteg mérgezési tünetek mut-
atkoznak. A czár szigorúan megtiltotta, hogy
erről egy szót is szójjanak s erre elrendelte, hogy
oly értelmű bulletint adjanak ki, hogy ismét
megkapta az influenztát. A czári környezetben
ezaiatt a legszigorúbb nyomozást indították
meg, annak kiderítésére, hogy forog-e fenn
büntény s ha igen, kik a tettesek? Vala-
mennyi edényt, a melyből a czár evett s a
melyben a czár számára főztek, szigorúan
megvizsgáltattak jeles vegyészekkel, a sze-
mélyzetet pedig kihallgatták és állandó fel-
ügyelet alá helyezték. Általánosan a nihilis-
táknak gyanakszanak, de vannak, a kik a ke-
leti tartományok német lakossága közt keres-
tik a bűnöst, illetőleg az értelemi szerzőt.

Ferradalmi mozgalom Oroszországban. —
Már néhány hét előtt több tüzér- és tenger-
észtisztet fogságba vetettek, a napokban is-
mét több letartóztatást eszközöltek, melyek,
hisz szerint, egy alakulóban levő titkos társa-
ság fölfedezésére vezettek. Alapos az a fölte-
vés, hogy a társaság socialista programja
csak lepelnek szolgált volna a veszélyes for-
radalmi izgatások elpálatolására.

Katonai készenlét. — A
„Köln Ztg.“ egy pétervári cikkében feltű-
nőnek mondja, hogy számos elbocsátott tiszt
és tartalékos tiszt újra alkalmaztatik az orosz
hadseregben. Ez az orosz katonai kormányzat
ama törekvést bizonyítja, hogy a sok új al-
kotás következtében a tiszti karban s a ka-
tonai hatóságokban támadt hézagokat a leg-
gyorsabban pótolja. — A természetesen szapo-

ritott határőrsegélyben is számos tisztet he-
lyeztek át.

Közvárosi mozgalom.
Európának kilátása van rá, hogy megkapja
a harmadik köztársaságot. Az iberiai köztársas-
ságról van szó, mely Spanyolországot és Por-
tugáliát egyesítené. Portugáliában erős repub-
likánus párt van, mely különösen most, a
brazíliai gyors és könnyű sikeren lelkese,
erősen kezd mozgolódni. Felhívást akarnak
intézni az ország népéhez, hogy rázza le végre
a monarchikus igát, és alakítsa független
köztársaságot. A portugáli köztársasági szö-
vetség rendkívül kiterjedt és a hadsereg,
valamint a hivatalnoki kar legmagasabb tag-
jai közt, sőt a király környezetében is vannak
nivei. A mozgalom hívei karöltve haladnak
hasonló spanyol törekvésekkel és a közös esél
a nagy iberiai köztársaság megalapítása.

Meglepetések Brazíliából.
A brazíliai eseményekből következtetve a leg-
nagyobb meglepetések várhatók. A polgári
törvényeket már is fölfüggesztették, s a rö-
göntölt birodalmat kihirdették, az ellenzéki
sajtót elnyomják, a táviratokat cenzúra alá
veszik, a levéltitkot megsértik stb. Ily
viszonyok között napról napra érdekesebb meg-
lepetésekre számíthatunk a távoli országból.

1890.

Az irászatunk tőlött függő falinaptár-
ból letéphetjük az utolsó lapot: egy hideg
tiszta éjszakán megszületett az újév: 1890.
Nincsen olyan gyerek, kinek nagy reménye-
ket ne fűzzenek születésekor, de kétségkívül
1890 az az újszülött, kinek jövőjében ma leg-
jobbiban biznak hozzátartozói. Egy kis szajjal
jár minden gyerek születése: szilveszteri
virrasztók gratulációja mellett születik meg
az a csecsemő is, a kinek legnagyobb eszé-
lője van ezen a világon. Az újszülöttet ma-
gának valja az egész világ, bár nem keresz-
teli mindenki 1890-nek; 5646-nak nevezik a
zsidók, 1306-nak a mohamedánok. 1890-re csak
rámegy most már a tollunk, esupa megcsókás-
ból: ennyiből áll a mult esztendő legizgalmasabb
nekrológia. Mire tegnap reggel az első b. ú.
é. k.-ra esett az emberek álmos szeme, 1890
feledve volt, kiszolgáltatták a történetírásnak.
Kévszó mondani valója lesz róla a krónika-
nak. Az Eiffel-torony esztendejének fogja ne-
vezni talán, az új babyloni toronyról, mely
alatta fölépült.

Az emberi erőnek ez a nagy munkája
jellemzője is a mult esztendőnek.
Egy évvel ezelőtt, 1888-ban tele volt a

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Első szerepem.

Ajánlja Sipulusznak Molnár
László.
Ismerik önök e czimeket: „Első szere-
pem“. „Hol léptem fel először?“ „Hogyan
lettem színészé?“ E czimek története a kö-
vetkező:
Belép a „Kunteleki Közöly“ felelős
szerkesztője Fellegvári Lóránt, a „helyben
működő színtársulat hőszereplő művészenek“
szalonjába, vulgo hónapos lakásába.
— Tisztelt művész! Eszedem egy be-
ceses csevegésért lapunk karácsonyi számába.
— Ah, uram, én nem tudom . . .
— Oh, uram, legyen nyugodt. Majd én
megfésülöm . . .
— Engem?
— Bocsánat! Ez műszó. Becses cseve-
gés.
— Ah, úgy!
Stb.

És így készül az „Első szerepem“ stb
(1. fentebb).
* * *
Az én „Első szerepem“-nek nem ez a
története. Tehát nem is életrajzi adatul de-
ponálom e lapok hasábjaira. Sipulusz
(van-e, ki e nevet nem ismeri?) az oka, hogy
e tárcza megszületett, mert ő írta első szere-
pemet akkor, mikor még ő sem volt drámaíró,
én sem színész. Megakarom örökíteni ezt a sze-
repet, nem azért, mert én játsztam, hanem
azért, mert Sipulusz írta. Legyen minden
dícsőség a Sipuluszé. Én csak a „történeti
adatokkal“ szolgáltam hozzá.
Tehát „első szerepemet“ játsztam 1883. évi
December 31-én. Sipulusznak első drámaírói
nekem első „művészi“ kísérletem volt. Hogy

hol történt ez, nem tartozik a dologra, ámbár
az alábbi színlapon ez is fel van tüntetve.
Publicumunk olyan volt, mely előtt nem kis
feladat volt Sipulusznak drámaírói, nekem
játszani. Szerencse, hogy a drámát nem vet-
ték komolyan, ellenben az én „játékomat“
komolyan vették és szörnyen nevettek rajta.
Ez a nevetés avatott fel engem színészé,
és ez a felavató nevetés pedig eredt a Rákosi
Jenő, b. Kaas Ivor, Csukási, Berzók Árpád
Évva Lajos stb. ajkairól. — A darab czime
volt: „Othello.“ A színlap körülbelül így
hangzott:

O t h e l l o .
Tragédia 3 jelenetben.
Írta Sipulusz.
Sz e m é l y e k .
Othello — — — Molnár László
Desdemona — — — Rákosi Szidi
Emilia — — — Hegyi Aranka
Színhely: Bodzafa-utca 4.
Idő: 1883. Decz 31.
A tragédia:
ELSŐ JELENET.
Desdemona (alszik) Othello (jó
fazékkal és kanállal kezében.)
Van rá okod gyomor, van rá okod,
Korogj vadul s bosszúra ingerelj!
A mit főzőkanálom im kever,
Sötét fazékban lenese maradék.
Ő főzte azt, az álnok Desdemóna.
Pedig tudá, hogy meg nem terme még
A lenese, melyt én megenni kész vagyok.
Vért nem ontom, meg se karcolom
A bőrt, amely fehér, miként a hó . . .
Hanem belő tömendem ezt a lenesét mind.
Enfőzte lenese légyen a halála!
Fuladjon meg, amért koplatam én!
(Desdemona át megesz a koljja.)
Oh édesebb, mint sárgarépa csuszpájz,
Megrakva dupla aulfiág terhivel . . .

De lenesét főzött, megkell hálnia!
Im sirok én oh! sósabb e könyű!
Mint fürge héting éjszák tengerében.
(Könyveit a lábába hullatja és
összekeveri a lenesével.)

Megindulásnak gyáva könyveit
E lenese majd bosszuvá edzi így .
(Desdemona ébred.)

O t h . Ébred . . .

MÁSODIK JELENET.
V o l t . D e s d e m o n a .

O e s d . Ki az? Othello?
D t h . Én vagyok . . .
D e s d . (gyöngyöden.)
Lumpolni voltál férjem?
Hangodban bornak ize van . . .

O t h . Oh rettenet! Desdemona felelj!
Hol tartod a spájz- és kasszakul-
[csokat?]

D e s d . Férjem, mi bajod?
O t h . Kérdeztelek, felelj!
Hol vannak fent említett kulcsaid?
D e s d . Othello! Mit jelentesz e beszéd?
O t h . Halálokat! Nézd ezt a szörnyű lábast
S nézd azt, mi benne van . . .

D e s d . Kozmás szagát
Tekintve déli lenese az. Más nem
Lehet . . .

O t h . Lenese!
Ne ölje e szóval őh!
D e s d . Mely szóval őh? Te akarád,
Hogy ajkam ezt kijelensse . . .

O t h . Lenese!!
Ismét e szóval ölsz?! Te szörny!!
Valóban lenese, kozmás és szagos,
És déli . . . Oh ne hagyj el türelem!
D e s d . En mégis félek téled. Te szörnyű
[vagy,
Ha gyomrod így korog. S mért fé-
[lek én?

Nem is tudom . . . De megvan!
Félek oh,
A lenese slafrokomra csapnak . . .
El a lábassal drága Ottikám . . .
Alnok hiszlgő! Semmi Ottikám!
Othello, a kis m-mel írva: mór.
Gondolj büönre! Lenesét énnekem!

Már őseim esaládi gyűlölettel
Viseltettek iránta, s Desdemóna
Há nóm imé Péntek napon
Kegyetlenül lenesét főzött nekem!

D e s d . Hallgass réám én bűnös nem vagyok.
O t h . (elmerengve).

Mindig spenótot főzött e napon,
Körülrakva jó spiegelajerrel . . .
Mi jó, a hig, a zöld, a sok spenót,
Mi izletes rajt sárguló tojás . . .
S óh a mit e zord fazékba látok
Imádv kedvelt lajbspájzom helyett,
Utálatomnak hitvány tárgya: lenes!

D e s d . Hallgass réám. Hallgass mentő szavam.
Ma épen nagy mosási nap vala . . .
O t h . Ne szólj!

D e s d . Engedj beszélnem. Esküszöm neked.
O t h . Csalfán ne esküdj, mert halálos ágyad
[ez!]

Imádkozzál!
D e s d . (imádkozik.)
Oh drága Rézi néni!

Ki írál szakácskönyvet — szegedit,
Melyből tanultam főzni; miért vevél
Lenesét is fel a csuszpájzok közé?
Am szép a lenese künn a kert ölében,
Midőn tavaszszal lenge szíraí
Lenese rakottan futnak szerteszt,
Képezve szép, kerekded bokrokat.
Alattuk pásztor ifjú heverész . . .

És lenesészárból készült pipjain
Póri nótákat halkan elispolva
Birkákat és sertvéseket legeltet.
(Sir.)

O t h . Szemembe sirod a gyalázatot?!

világ balsejtellemmel, puszkaporszagot leheltek a sűrű téli fűlepek. A régi kisérte ott feketélt az északi égbolton, mozgatták is egy kicsit a politika kulisszatulajdonosai. S a népek belenyúltak jó mélyen a zsebük fenekére és valamint az emberi ész megfeszített alkotó ereje megépitette az Eiffel-tornyot, úgy építette meg az emberi erő megfeszített munkája a béke oszlopát, 1889-nek ezt a nagyobbik Eiffel-tornyát, mely vontosövű ágyukból, közzőrült szuronyokból van rakva. Nem került vérbe, csak véres áldozatokba.

Ez az oszlop áll azon az utfélen, a melyen betéved az ember 1890-be. Csak betéved, mert az ut ismeretlen; merre vezet el, azt senkise tudja.

Nagy forduló előtt babonás egy kicsit az ember, ilyenkor szabad a régi öregek tanácsadója fordulni: a k a l e n d á r i u m-hoz. Szerencse, hogy nem él már beunánk a középkori csillagjósok szelleme, mert akkor most sötét sejtelmekkel tekintne mindenki 1890-re. Uralkodó planétája a Mars; biztosan összedül ettől az a befelé fordított szuronyokból összetűzött szép torony: mondanák a babonások. Más nyugtalanító mondás szótlan nincs is a kalendáriumnak. Hogy a tavasz március 20-án kezdődik, a nyár meg június 21-én; hogy az őszi szeptember 23-án köszönt be, a tél pedig december 21-én ennyit elmondhatni teljes bizonyossággal 1890-ről. Junius havában, 17-én, egy gyűrűs napó gyaktakosból lát egy részt Budapest is, ez volna a kalendárium legnagyobb eseménye, ha nem állana itt mindjárt a küszöbön a farsang, mely 42 napig uralkodik.

Ennyit tudnak a kalendárium csinálói, az egyedüliek, a kik egész bizottsággal ismerik 1890-et. Hogy mit hoz ezenkívül, azon törhetnek a fejüket hiába a világ legbölcsebb elméi, — ha ugyan azok nem ülnének most együtt teli pohár mellett, — temetve ezt az esztendőt, melynek utolsó pillant már a mécsese. A szilvesztr-i multság, akármilyen zajos, soha sincsen egy kis melankóliánélkül Szabolcszéri, köznapis dolog ez a melankólia, de él minden emberben. Él, mert ösztönzerű, mert önkéntelenül esik rá mindenki szeme a homokórára, a melyen lepörgött újra egy esztendő homokja. Itt állunk mi magyarok a tizenkilencedik század utolsó tizedében.

Nekünk többet jelent az 1890, — mint minden másnak. Jelenti közeledését az ezredévek, melynek pontos évfördulőjét nem tudja senki. De küszöbön van a millennium, nem sok hiányzik már az ezredévből, — melynek kezdetén az ősek fegyvere megvillant a határhegyeken. Ezt az évfördulőt, Magyarország születése napját jelenti a század utolsó dezentiuma; büszkén tekintsen vissza küszöbéről minden magyar ember, s hittel, bizalommal fordítson át az idők könyvének tuló oldalára.

Szilveszterről — új évről.

Mintha a régi, tekintélyes, klasszikus Szilveszter bácsi is, a mulató gentrynek, kedélyes magbáncsija — a ki olyan imponáló, zuzmarás, fehér szakállal, kemény léptekkel vezrelte hadiútait a vig mulatságokba — ezáltal megváltozott volna. Az öreg ur kalocsnit húzott, felgyűrte a nadrágját, a la gigerit, s úgy tipegett lassan, csendesen végig a város világon. Mi nálunk Debreczenben még baja is eshetett volna, ha a keramit követet idejkorán fel nem szedik előtte. S mi lenne belőlünk ha az öreg urat közköltésen, a v á

De s d. Oh férjem izz el! Oh csak meg ne öl!

O t h. Meg kell halnod! (Keveri a lencsét.)

De s d. Vagy holnap öl meg, vagy!

Élnem ma még, meghalni e szép Szilvesztri napon nem jót jelent.

O t h. Oh szörnyű nap!

Százszor szerencse nélkülibb nekem, Nekem, ám mert gyilkos lencsét főtél. Legyen rád is az! Faladj tehát belé.

(Közelít.)

De s d. Adj határidőt, a mig Megrendelem halotti kosztiumom.

O t h. Eh! Fulj meg!

(Desd-monába tömi a lencsét, ki azután holtan a pamlagra rogyik)

Meghalt.

HARMADIK JELENET.

Voltak. Emília. (Künn kopog.)

O t h. Ki az?

Emília. Emília.

O t h. A „Családi kör“ szerkesztője?

Emília. Nem, a szakácsné.

O t h. Ah! Jövel büntárs, van lencse még elég...

Fulj hát te is belé!

Emília (belép fazékkal). Jesszus! A nagy ságos ur milyen szemeket merezt, bizonyosan éhesen jött haza. Halottam kaparászni a spórherd körül, hát kijöttém, hogy kezűgyébe adjam a spenótot a tojásslal. Hát akkor látom hogy a mosónának szánt lencse fazekastul együtt hiányzik.

O t h. Itt a lencsés fazék.

Emília. S itt a spenótos fazék.

O t h. Spenót — Lencse — Mosóné — Világosság gyul agyamban! Szegény Desd-moná!

Artatlanul haltál lencsehalált.

Emília. A nagysága meg van halva?! (Desd-monára borul sir majd félre, naivul). Pedig még a béremet sem adta ki.

rosi közkórház nagy foyérjából kellene eltemettetni.

Különböben így is sokan temették közköltésen — érte ezalatt azokat a kik a hitelezők megpompolása után virasztották át az év utolsó éjjelét — s azt hiszem, hogy ezek mulattak a legjobban — mert ezeknek a jókedvét a hitelezők bánják meg — s az ő becsipésüktől a hitelezők kapnak katzenjammert.

Tudja Isten miért, de nekem sohasem tud jó kedvem lenni Szilveszterkor. (obból ugyan nem következik az, hogy senkinek sem tartozom.) Lehet, hogy az oka az, hogy mindig eszembe jut ilyenkor egy régi régi Szilveszter este.

— Együtt vártuk valakivel az új esztendőt — egy szép, viruló, barna leánykával — terveztük, színeztük a jövőt. Egyszerre csak reám néz s mosolyogva kérdezi mint egy magától.

— De hátha meghalunk addig — s még ajkán mosoly, szemében köny ragyogott.

— Ne félj édes, a kiszeret, az nem hal meg soha.

— És mégis meghalt. Talán még is van az előérzetben valam.

Es azóta nincs nekem soha kedvem Szilveszter szép estéjén.

Uj év! Mennyi reménnyel kecsgettük mi magunkat a te nevedben. Mennyi légyárt építünk, erre a négy számrá 1890. És bizony, bizony legelőbbükre el fog ez az év is mulni, anélkül, hogy csak egy óhajtsunkat is betöltené. És mégis, ha semmit sem hoz is, egyet mégis hozott: a reménységet. Nagy bankó, csak eltehetnénk egészben — s ne kellene felváltani apró pénzre.

Mert az apró pénz nagyon gyorsan el fog. Különböben új év első napján. Mikor minden boldog s boldogtalan boldog új évet kíván az embernek. Ki egy, ki két hatosért.

Oh ha belehatna látni a jó barátok, s hű kedvesek szívébe, ilyenkor mikor boldogságot kívánnak az embernek. De sok embert lökne ki az ember a szobából, a helyett, hogy elérzékenykedve közzöni jó kívánságait, — s de sok szép asszonyoknak, lányoknak mondanák meg lángoló csókok helyett, hogy: — Közzönmű asszonyom — tegyen az új évben mást boldondá.

Don Calabzas.

Felvilágosításul.

Ezen lap közeli számban, Dr. Ozory István a a árással, egy nyiltéri közlemény jelent meg, mely Kertész János urnak, a mult vasárnap lezajlott lelkész-választás alkalmával nyilvánította zou szavaiból folyólag, melyekkel a „Debreczeni“ című helyi lap előző napon megjelent vezércikkre miatt leletkezett és ingerült szóváltást lecsendesíteni akarta: ellenem irányuló tendenciát árul el. Sőt a „Debreczeni“, 1889. decz. 30-iki számában, nevem aláírásával megjelent „Nyilatkozat“ — ot is, egy sophisticus salo mortalvát úgy tünteti fel, mintha az válótlanságot foglalna magában.

Nyiltérben, tehát méltó helyén közzöli oly támadásra, még csak nem is vázolóknak, hanem attól teljes és méltó indignatióva el-

O t h. Oh veszek el én is, én fekete batom, Van még itten lencse, magam agyon falom.

(Agyon eszi magát.)

(A függöny legördül.)

A szolgálalelkűek.

(Társadalmi regény.)

Irtá: **TÁBORI RÓBERT.**

(Folytatás.)

Most érzik, hogy koponyája mindinkább tágul Oriási vivó természet alakult át. S ő lát mindent, ami odavann történik. A falakon szuró, vivó és metsző eszközök c-üangek, s padló vérfoltokkal van tarkítva és folyton jönnek-mennek a démonok. Küzdenek egymás ellen, s-beket ejtenek egymá-on, leszelik egymás t-gjait, s minden ejtett seb neki okoz fájdalmat, égető kínt.

Egy Oriási ördög nagy kardot tart kezében és folyton szurdalja a padlót — az ő agyvelejét. Ráír-ma a d-monra: Konkoly B-nó vonásait visel. Minden szurdánál gunyosan kacag és ismétli örökös kérdését:

— Hát csakugyan nem akarsz velem megvívni?

Vere-seppek nyomulnak elő a szurási sebekből. Mindinkább szaporodnak. Már egész folyam zudul a termen át és a főlzálló vérpárok vöröses fényt vetnek a vigyorgó ar-czokra.

Nini, mi ez? Egy hatalmas üstökös csap közéjük. Vagy talán nem is üstökös, hanem az öreg Miska bácsi! Hatalmas seprűt tart balkezeben, jobb kezében Oriási akta-csomót zárogat. Fehér haja lobog, két szeme csil-log, neki ront a démoni csócselőknek és közéje csap az aktákkal. — „Majd adok nektek, ezt a szegény fut így megkínózni! és te mákvirág, te méltóságos csuszó-mászó,

fordulva, kerémm a törvényes megtorlást, annak tudatában, hogy valamelyik lap nyilt terében, ha-onó tamadát intezoi, bármely becsületes ember ellen lehetséges. De nekem nem lehet felednem, hogy Dr. Ozory Ist-ván ur, egyháznak pres-bytere és főiskola tanára. Csak is ezéri válaszok.

Kertész János ur szavait nem idézhetem, mert nem halottam. De arról az ő saját el-beszélése után megvagyok győződve, hogy a mit mondott, azt az igaztote hangulat lecsen-desítésére mondta. Ezt tudom, eleg.

De Dr. Ozory István ur „a Debreczeni Ellenőr“ nyiltéri közleményében, gondosan kerülve oly állitást, hogy akár Kertész Jáo-urnak mondtam volna, — akár megámi-dott „Nyilatkozat“ — om-ban irtam volna csak egy szót is, mely nem igaz: ennek da-czára mégis úgy tünteti fel „Nyilatkozat“-o-mat, mint ha az válótlanságot foglalna ma-gában. De mivel nyiltéri tamadasának irá-lyánál, csak annak czéja burkoltabb: vele szemben nem tehetek mást, minthogy azon nyilatkozatomat, hogy én „A holnapi lelkész vá-asztás“ czim alatt megjelent vezércikket csakis megjelenése után olvastam, — akkor sem helyeseltém, és most sem helyeslem, — a maga teljességében most is fentartom.

Dr. Ozory István ur, nyiltéri nyilat-kozataiban, arról is dissertál, hogy hány-féle módon lehet válótlanságot állitani. — Szakértőnek e téren nem tartom magam, — annyit azonban tudok, hogy az igazságnak megfelelő állitásoknak ellenkezőjét bebizonyítani senkinek sem sikerül-land, — ugyanezért, a legnagyobb lelki nyugalommal várom azon „részletese felvilágosítást“, — mely Dr. Ozory István ur részéről a lelkészválasztás után jövő időkre lett megígérve.

KISS ALBERT.

Napi hírek.

— Uj évi üdvözlét. Simonyi Imre kir. ta-nácsos polgármester volt az első, kit testüle-tileg legelőször üdvözöltek az új esztendő hajnalán; s ez épp oly gyöngéd, mint hálás figyelmet a helyeii iparos ifjusági egyeslet dalköre tanusította, mint a mely egyeslet érde-keinek a polgármester ur a multban is őszinte barátja és meleg pártfogója volt. — Ugyanis a Vilmos-féle vendéglőben kitűnően sikerült Sylvester estély után éjjeli félegy óraker az ifjusági dalkör Vadon Sándor elnök és Boros Lajos egyeslet karagy vezetése alatt a pol-gármester ur házához vonult, — néhány férfi négyes eladásával óhajtott kifejezést adni azon tiszteletteljes ragaszkodásnak, melyet a közügyek során fáradhatatlan polgármester ur oly annyira kiérdemelt.

— A debreczeni ref. egyház részére az elmúlt 1890 dik évben következő adományok és hagyományok tétettek. Az egyházi ispotályi pénztár részére: 1. Adományoztak: Gyógyszerész urak 16 frtot, Első magyar biztosító társulat 5 frtot, Fésűs társulat 1 frtot, Kerékgyártó társulat 1 frtot, Timár társulat 4 frtot, Lakatos társulat 1 frtot, Olajtű társulat 40 frt, Fazekas társulat 1 frtot, Szűcs társulat 1 frtot, Szappanos társulat 2 frtot, Kereskedelmi testület 5 frtot, Alföldi takarékpénztár 10 frtot, Kötéverő társulat 50 frt, Csizmadia társulat 5 frtot, Gubás társulat 2 frt, Ipar és Kereskedelmi bank 20 frtot, Molnár társulat 1 frtot, Ipar-egyesületi takarékpénztár és hitelintézet 20 frtot,

Debreczeni takarékpénztár 80 frtot, Fonciére biztosító társulat 3 frtot, István gőzmalom társulat 40 frtot, Mészáros társulat 2 frtot, Incedi Bálintné 1 frtot, Perecsütő társulat 2 frtot, Sertés kopasztó társulat 2 frtot, Szajgyártó társulat 1 frtot, Zöldsegárguló társulat 1 frtot, Pintér társulat 1 frtot, Fehér-ruha varró társulat 1 frt 10 krt, Szürszabó társulat 5 frtot, Kőmives segédek társulata 3 frtot. — 2. Hagyományoztak: Néhai özv. Nagy Miklósné 20 frtot, Néhai özv. Burai Andrásné 10 frtot. A szegények közzöi kiosztás végett adományoztak: Egy névtelen kegyes nő 78 frtot, Gombos Ferenc örökösei 10 frtot, özv. Kovács Lajosné 25 frtot, özv. Kovács Gyuláné 25 frtot. Ingye-niskolázatási pénztár részére: Debreczeni Takarékpénztár adományozott 50 frtot. Egyházi tanuló árva-k pénz-tárára részére: özv. Botka Jánosné 2 frtot, Nánási József 1 frtot. Czegléd utcai templom felszerelési pénztár részére: Czabán Dániel adományozott 10 frtot. Czegléd utcai templom orgona pénztára részére adományoztak: Ismeretlen maradni kívánó 10 frtot, Kálmán Mihály 1 frtot, özv. Koncz Lajosné 10 frtot, özv. Gombos Istvánné 20 frtot, Szentesi Ist-ván és neje 20 frtot, Főiskola V-ik és Vlik elemi oszt. növendékei 4 frtot, Cz. u. nő-növendékei 14 frtot, Árkutozói leány-iskola növendékei 1 frt. Az ispotályi szegények temetkezési alapjára adományoztak: néhai Steinfeld Ignáz örök-ösei 50 frtot, Vecsey Viktor 50 frtot, Magyar Gábor 5 frtot, Magyar Gábor örökösei 5 frtot, Magyar János 20 frtot, Gombos Ferenc 5 frtot, özv. Farkas Istvánné 5 frtot, özv. Kovács Lajosné 25 frtot, özv. Kovács Gyuláné 25 frtot, Szök János 2 frtot. Az ur asz-talára bört adományoztak: Sós János, Kiss Albert, Kuzsik Gábor, Kardos László, néhai Pinócs Mihály örökösei, Kec-kés Péter, Lókodi Sándor, Jóna István, özv. Kovács Lajosné, Szikszai Szabó József, Tóth Antal. — Mayer Ferenc az urvasorája osz-táshoz egy értékes asztalterítőt ajándékozott.

— Bucsú. Tassmer Hugó a Debreczeni helyi vasut részvénytársaság derek igazgatója január elsején megvált állásától. Sajnáljuk hogy e buzgó hivatások megszünik egyik mozgó-ereje lenni a helyi vasut vezetésének, annyival is inkább mert épen Tassmer volt az kinek a kis vasut létrejöttében sok része van valamint a részvénytársaság és privat vállal-kozók közti alkudozások közvetítésében. T a s s m e r ki mint igazgató sok buzgóssággal teljesítette kötelességét s mindig a nagy közön-ség kényelmére és szolgálatára igyekezett lenni most lapunk utján bucsuzik el a közönségtől s különösen azoktól kikkel hivatalos működése alatt összeköttetésben állott s hálával emlékez-zik meg a közönségről mely őt mindig jóakara-tával tüntette ki.

— Vallásos örzületet sértő ártékiutbódé. A nagytemplomélőli ártékiut vállaikozója eddig azmal tette próbára a debreczeni közön-ség türelmét, hogy hónapok óta és félesztendő-kön keresztül szüneteltette a munkát a picot disztentitótromba deszka bódéban; most pedig alkalmazotjai tulbuzgó igyekezetekkel m-gsték a vallásos örzületet, nem csakely megbotránkozására annak a sok ezerayi em-bernek a ki az ujeztendő első reggelen t-mp-lomba megy imádkozni s megszünik minden proán munkától. Ez alatt a közzvet enél a nagytemplom elst felállított bódéban csak egy zakatol a gőzgep, dübörög a vascsöveket verő sulyok, a kéményen ömlik a közzézfüst

emeri szív, különösen a női szív, mulékony érzelmek lakhelye. Hát ki tehet róla, hogy az a sokszor hangzotott hűség oly rosszul állotta ki az első próbát? Női hűség, női állhatatosság, oly sokáig hitt bennök és e karika azt hirdeti, hogy hite csak rajongó képzelőben lett némi alapot. Szép álom volt az egész, a melyből nagyon rosszul esik az ébredés. Égő könyvek tolu tak szemébe, mikor ajkaihoz szoritotta a kis gyűrűt. Nem szé-gyette e könyveket, mert nem a maga sebé-t siratta a bennit harcos, hanem a kor elő-ítéletét, az emberiség fajdalmát.

S nem könyezett egyedül. Az öreg szol-ga, a hű barát zokogása beleszólt fájdalma kitérésébe. Eszrevetlennül lépett be és bus hangon vigasztalta a beteg testü és lelkü ifjut: — Vannak pupos és vannak egyesek gondolkozása emberek. Senki sem lesz pu-possá, vagy egyenessé a saját akaratóból. Ki-ki annak születik, a mi. Minden hit közt leg-erősebb, ha a férfi bizik önmagában. Fiam, ha elvezetted a hitet az egész világban, ne szűnj meg hinni ömagadban!

Talán észrevette az öreg ember, hogy a lábadozó betegét csudálkozással töltik el szá-vai; talán m-ga is furcsának találta eszme-járását, mert magyarázó hangon folytatót: — Ugy-e, sajtóságos szavak ezek egy kiérdemült hivataloszo ga ajkairól? Hát elmon-dom neked, akit fajdalmad miatt megszeret-tem, — hogy nem voltam én mindig mások szolgálja.

— Nyolcz év előtt ur voltam magam is, talán nagyobb ur annál a méltóságos tör-pénél, aki most komoly ránczokba szedi ne-vetséges vonásait, ha meglát. — Mintha, az volna a vágya, hogy örökös remegésben tart-son. Mert vannak emberek, akik csak akkor boldogok, ha valakit remegésbe ejtettek.

(Folyt. köv.)

— Parisi be- csarnokában tal-

mintha csak kö-z-bódé nem telep- r-ndőrség lelemé- ma, ha i y en elja- rányt s nem lát- dolgot?

— Ügyvédi i- hogy Debreczenb- házamban, mai i-rodát nyitottam. és lelkömeretes- telettel Szina i- véd. (Debreczen.)

— Előléptet- a honvédség szat- jan. 1-től kezdőd- magyokká a- laprődök. Gelb- kentest, a 3. Szakszon Béla, Farkas Gábor és önkénteseket a 2- rőtiszt helyette Mészáros Dániel- tetlegesen állomán- Buzás Miklós ha- Buttykay Menyh- redhez; a szabad- lyetessé — Sily- hadaprődokat a

— Tetőtlen- kelte magát a g- A mint már irtu- s betegen tizenk- nap alatt tizenk- 1. De valamenn- volt.

— A művirág- sukra hoztuk, ha- Telentekezi már- lett levőmütermé- tben is ajánlhat- hogy megrendel- ra és cotilon-jel- lálokra is 6 kés-

— A tokaji- idő óta épon o- veszélyeztetni a- Szolnoknál. De- remegni életükör- már ott is építte- tósága a Greger- melynek munkál- A kömives, vizg- m. kir. államvas- a jövő tavaszsz- gyára a vaszerk-

— Népesed- reczenben a- ref. egyházi- adatok szerint é- fü 740, leány 6- len fü 98, leány- született törvény- 104, törvénytele- 23. Elve és halv-

— 1708 gyerme- 601 nőnemű, egy- kelt tisztapár- 392 pár. A t t e- gyen, kitért 2 S z a p o r o d á- nőnemű, együtt- végével 20099 fü 40951. A r. k. ka- somi filiavál egy (194 fü, ugyana- egyén. Hazassá- hitv. e. v. eg 15 leány — 27- leány). Egybeke- pár. A keresztse- Attért 4 nő, kit- nőnemű — 19- ben született 72- gyermek; még- halva 11 fü, 4- leány, törvényte- 46 fü, 38 nőnem- kelt 28 pár.

— Hazai h- Kossuth á h- tervezett kirán- abban minden it- vehet. Az utazá- frtba kerül. — Bittó Zsigmond- épeu azon a na- választott utódi- A tan megzók- az. hiszik, hogy- pénzét pedig val-

— Berzevic- ben fejtette ki- fogadta el a józ- dátuma van a- egy pénzes kon- szerü „Eden szö- ugyanott külföl- V a u e v i l l e- o r p h e u m o t- A z á f r i k a i- d s megszüntet- váradi spenpök- ellen a saját eg- nyilatkozik, — merné el az esz- hanem mert az- gon van elég ne- mely a közzöték- való mezegebb f-

— Parisi be- csarnokában tal-

— Parisi be- csarnokában tal-

80 frtot, Fonciére István gózmalmi társulat 2 frtot, Percsütő társulat 2 frtot, Zöldsegáru társulat 1 frtot, Fehér-10 krt, Szűrszabó segéd-társulata 3 frtot; Néhai özv. Néhai özv. Burai gények közti dományoztak: Egy ötv. Gombos Ferenc Kovács Lajosné 25 frtot. Ingvenyztár részére: Adományozott 50 arva k pénztár Jánosné 2 frtot, Cegléd utcai lési pénztár adományozott 10 arva k pénztár adományoztak: 10 frtot, Kálmán Lajosné 10 frtot, Szentesi Istokola V-ik és VI-ik frtot, Cz. u. nőnő-Árokutcai lény-Iszopotályi lési pénztár adományozott 50 frtot, Magyar örvörösei 5 frtot, Gombos Ferenc 5 frtot, özv. Kovács Gyuláné 10 frtot. Az arvasz-nyoztak: Sós Gábor, Kardos György örvörösei, Kecskóné István, özv. Szabó József, Tóth az urvacsofaja osz-ötöt ajándékozott. Húgja a Debreczeni derék igazgatója. Sajnáljuk hogy egyik mozga-vezetőjének, an- Tassner volt az-én sok része van-és privat vállal-titésében. T a s- k buzgóssággal te-ig a nagy közö-ny igyekezett lenni- a közönségtől- hivatalos működés- s halálával emléke-öt mindig jóaka-rtó artézikutató. kikut vállalkozója- debreczeni közö- és félesztendő- a munkát a piacot- bódében; most- gy igyekezőskel- tet, nem csekély- s sok ezerrel em- lésó reggelen temp- megcsinált minden- t a köztvetenül a- t bódében csak- frög a vasöveket- nik a koszánfűst

mintba csak közönséges hátköznap volna s a bódé nem templom előtt állana. — Hol a rendőrség leleményessége, boloséssága, éleaszemé, ha ilyen eljárásban nem lelemé a botrányt s nem lát meg ilyen, öt-érzék alá eső dolgot? — Ügyvédi iroda Van szerencsém tudatni, hogy Debreczenben k-csapó utcai 383 számú házban, mai alóljegyzett nappal ügyvédi irodát nyitottam. Ügyködésben gyors, hű és lelkiismeretes eljárást ígérve, vagyok tisztelt Szinai Gyula köz és váltó ügyvéd. (Debreczen, 1890. jan. 1-én.) — Előleptetések a honvédségnél. A király a honvédség szabadságot állományában 1890 jan. 1-től kezdődő ranggal kinevezte hadnagykárolyokká a gyalogságnál Glucsak Gyula lapródok, Gelberger Samu volt egyéves önkéntest, a 3. feldandárhoz, a lovasságnál Szakszon Béla, Király Dezső, Boros József, Farkas Gábor és Rotter József volt egy éves önkénteseket a 2. sz. huszár ezredhez; hadapródtiszt helyettesé a 3. gyalogfeldandárhoz Mészáros Dániel volt egyéves önkéntest; a tetteges állományban hadapróddá nemesesepi Buzás Miklós hadapródot a 3. feldandárhoz, Buttykay Menyhért hadapródot a 2. lovasezredhez; a szabadságot állományban tiszt helyettesé — Silye Gyula és Borbély Ferenc hadapródot a 3. gy. feldandárhoz. — Tetetlenen az influenza nagyon befészkelte magát a gróf Zichy Géza kastélyába. A mint már írtuk, a gróf Berlinben kapta el a betegent tét haza. Otthon aztán töle három nap alatt tizenkilencen betegedtek bele a házba. De valamennyi baj igen enyhe lefolyású volt. — A művirág készítés kedvelőinek tudósítunkra hoztuk, hogy özv. Szirmai asszony a művirágkészítésből új tanfolyamot nyit. Jelentkezni már is lehet a nagytemplom mellett lévő műteremben (346 sz.) ugyan a tekintetben is ajánljuk a farsang közeledek, hogy megrendeléseket elfogad bál garnitúrára és cotillon-jelvényekre. A jogász és gazdász lakókra is a készíti a bál jelvényeket. — A tokaji hid. A Tiszán Tokajnál régi idő óta épen olyan rozoga, korhadt fahíd veszélyeztetni a vasutasokat, mint ennek előtte Szolnoknál. De már Tokajnál sem sokáig kell remegni életükért a hidon átkelőknél, mivel már ott is építési az államvasutak igazgatósága a Gregersen özégelt az új vashidat, melynek munkálatai serényen haladnak előre. A kömives, vízépítési és földmunkálatok a m. kir. államvasutak által már átvétettek s a jövő tavasszal a m. kir. államvasutak gépgyára a vaszerkezetet is föllátja. — Népesedési adatok 1889-ben. Debreczenben a múlt év folyamán az e. v. ref. egyház kebelében az anyakönyvi adatok szerint élve született törvénytelen fiú 740, leány 647, összesen 1387, törvénytelen fiú 98, leány 96, összesen 194; halva született törvényes fiú 57, leány 47, összesen 104, törvénytelen fiú 13, leány 10, összesen 23. Elve és halva született 908 fiú, 800 leány — 1708 gyermek. Meghalt pedig 681 fiú, 601 nőnemű, együtt 1282 nőnemű. Egy békelt tisztapár 325, vegyes pár 67, együtt 392 pár. Attért 2 fi, 5 nőnemű — 4 egyén. — Szaporodás ezek szerint 234 fi, 209 nőnemű, együtt 443. A léleksám az év végével 20099 fiú, 20852 nőnemű, együtt 40951. A r. k. t. h. egyházban (a szám-sonni fiával együtt) született 388 gyermek (194 fiú, ugyanaannyi leány); meghalt 332 egyén. Házasságra lépett 47 pár. Az ág. h. v. e. v. egyházban született 12 fiú, 15 leány — 27. (Ezek között 4 törvénytelen leány). Egybeikt 12 pár, 2 tiszta, 10 vegyes pár. A keresztiséget fölvette 1 izraelita nő. Attért 4 nő, kitért 4 nő. Meghalt 12 fi, 7 nőnemű — 19. Az izraelita hitközségben született 72 fiú, 66 leány, együtt 138 gyermek; még pedig élve 61 fiú, 62 leány halva 11 fiú, 4 leány; törvényes 63 fiú, 63 leány, törvénytelen 9 fiú, 3 leány. Meghalt 46 fiú, 38 nőnemű, együtt 84 egyén. Egybeikt 28 pár. — Hazai hírek. A magyar ifjuság Kossuth-ál. Az egyetemi poárook által tervezett kirándulás április elején lesz s abban minden intelligens magyar ifju részt vehet. Az utazás személyenként legfeljebb 60 frtba kerül. — 50000 frtot sikasztott Bittó Zsigmond Pozsony megye főpénztárosa, épen azon a napon, mikor a hivatal utjonnan választott utódjának át kellett volna adnia. Amint megszökött s most nyomozzák. Sokan azt hiszik, hogy valahol öngyilkossá lett, a pénz pedig valami kedves embernek átadta. — Berzeiczky Albert államtitkár, levélben fejtette ki löcsi választói előtt, miért fogadta el a józsefvárosi jelöltséget, bár mandátuma van a löcsiektől. — Odrý Lehel egy pénzes konzorcium támogatásával nagy szerű „Eden színház” tervez a fővárosban, ugyanott külföldi vállalkozók, a legett német Vaudeville színház, mások nagyszerű orpheumot szeretnének létesíteni. — Az afrikai rabszolgakereskedés megszüntetése érdekében Schlauch nagyváradi püspök által megindított mozgalom ellen a sajtó egy része mind határozottabban nyilatkozik, — nem azért, mintha nem ismerne el az eszme humánus célját, — hanem mert azt tartják, hogy Magyarországon van elég nemzeti és más kulturális eszme, mely a közzétékonyságra és a plulaurop által való melegebb felkarolásra inkább érdemes. — Párisi hőre-él. A párisi hőre-élő csarnokában találkoznak ketten. — „Ah ba-

rátom, csak egy város van a világon, — mond az egyik — hol szerencsét lehet csinálni s ez Páris! Tizenöt évvel ezelőtt 32 frankkal a zsebemben érkeztem ide! — „És most?” — „Most van már 600,000 frank — adósságom.”

Az ideai farsang

- Farsangi naptár.
- Január 4. Talyigabál a Koronában.
 - 5. A nőgyelet jégünnepélye Szikszaynál.
 - 9. Jogászbál a Bikában.
 - 11. Tornabál a Bikában.
 - 15. Batyubál a Bikában.
 - 16. A független kör bálja a Koronában.
 - 18. Iparos ifjak bálja a „Kovács bál a „E. M. K. E. bál a Bikában.
 - 19. E. M. K. E. bál a Bikában.
 - 25. Acs bál a Koronában.
 - 26. Csizmadia segédök bálja a „Kőmives bál a „Iparos kör bálja a „Csizmadia mesterek bálja a „Ev. egyh. fillérgyület bálja a „A függetlenségi párt bálja a „Caigánybál a „
 - Február 1. Kőmives bál a „Iparos kör bálja a „Csizmadia mesterek bálja a „Ev. egyh. fillérgyület bálja a „A függetlenségi párt bálja a „Caigánybál a „

??? Ezek a kérdőjelek a nőgyelet vasárnapi nagyszerűnek tervezett jégünnepélyét jelentik. Mert bizony ez a mulatság olyan most, mint nyáron a majálisok. Baleszólnak odafent is, a honnan is különben mindent dirigálnak, a mi ezen a szegény sárgolyóison történik. Nagy kérdés, hogy milyen idő lesz vasárnap s lesz e jég. Mert bizony tegnap és ma annyira megenyhült az idő, hogy olvad mindenfelé s az ereszekről vastag cseppek hullanak alá. De azért nem kell megijedni; a hét végére ismét erős fagyokat jósolnak s akkor kétségtelenül olyan mulatság lesz vasárnap a Szikszay-jéggpályán, a melynek Debreczenben még nem látták a párját.

Jégünnepély. A debreczeni jótékonyozó nőgyelet által tolyó hó 5-én a Szikszay jéggpályán rendezendő jégünnepély iránt rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik városzerte. És előre is mondhatjuk, hogy meg fogja érdemelni ez ünnepély a közönség érdeklődő rokonszenvét, mert ott mindenki igen-igen kevés áldozattal legegyszerűbb szórakozást talál. Mint biztos forrásból értesülünk, meghívók az ünnepélyre szét nem küldték, mert a jótékony egylet szívesen látja ünnepélyén a résztvevőre illetékes közönséget s annak minél nagyobb számban megjelenését kéri is. Tombola-jegyet szerezhet bárki már az ünnepély előtt az erre felkért urak üzleteiben, vagy az ünnepély estéjén a pénztárnál. Hölgyek tombolajegyeket az ünnepély napján a helyszínen elárulhatnak nem fogják. Az ételeket s italokat rendes áron Szikszay tulajdonos ur szolgáltatandja, tehát csak szerény áldozat szükséges és a résztvevő kitűnő mulathat s egyszersmind gyarapíthatja a nemes özlő egylet anyagi erejét.

Nőgyeleti tombola-estély. A tolyó hó 5-ki jégünnepély alkalmával rendezendő tombolajátékhoz szükséges miniszteri engedély megérkezvén, telkérem mindazon urnókat, kik tombolajegyek elárulására ajánlkozni szívesek voltak, hogy most már a tombolajegyek minél gyorsabb eladását eszközölni kegyeskedjenek. Egyszersmind van szerencsém az érdeklődő közönséggel tudatni, miszerint tombola és belépti jegyek: Szent-Királyi és Kalenda, Zádor Lajos, ifj. Payer József, Beke László és Baum Miksa urak üzletében, — az ünnepély estéjén pedig a pénztárnál kaphatók. A tombola nyeresénytárgyak Zádor Lajos üzletének kirakatában lesznek láthatók. Debreczen, 1890. január 2. Veresné Szathmáry Teréz nőgyeleti elnök.

Jogászbál. Az 1890. év január hó 9-én tartandó jogászbálra a bálbizottságnak Bay István né született Mészáros Erzsébet urnó ó nagyságát sikerült lady patronesséül megnyerni. A bálbizottság, mely ugyanazon tagokból áll, kik az oly közkedveltségűt váit eolonne-estélyeket rendezték, mindent elkövet, hogy a bál, mely az elite bálók között mindig az első helyet foglalta és foglalja el, minél jobban sikerüljön. Különösen meglepő fogadtatásra talált a közönség részéről a bizottság azon intézkedése, mely szerint a páholyba lépőknek nem kell személyjeggyel ellátva lenniük. — Páholyokra már előjegyezhetni Szent-Királyi és Kalenda urak üzletében. A bálra, hallomásunk szerint, mind helyből, mind vidékről igen sokan készülnek s minden jel arra mutat, hogy a jogászbál a farsangnak nemesak legegyszerűbb, de legsikerültebb mulatsága lesz s azon Debreczen s a vidék intelligentiája teljes számban fog megjelenni.

Színház.

Régen voltak oly sokan a színházban mint tegnap a „Vízözön” előadásán. Vagyunk olyan rosszak, hogy mindnyájan várhatunk egy második vízözönt, s így nem esoda, hogy annyian voltak kíváncsiak az elsőre. — Ha vízözön lenne, s ön a kiválasztottak közé tartoznék s helye lenne a bálkában — és én kérem, hogy vigyen be magával s ön tudná, hogy a bárka elmerül ha engem is bevisz magával?

— Kint maradnék én is — mert hátba önt nem magamnak menteném meg. Így legálább együtt halnánk meg. — Naiv, idealista — felelte az illető, akinél ez a két szó felér a legborzasztóbb átokkal.

Tegnap egy igen modern bárka került bemutatásra, a régi bibliai hagyományokat újabb adatokkal kiegészítve. Tudniillik ez ideig azt hittük, hogy a bárkába sok minden felét vitt ugyan be Nőé apánk, de azt, hogy túlzott is vitt be, csak tegnap tudtuk meg. Ugyanis egy igen udvarias tüzoltó, teljes előkészítéssel nyitotta ki a bárka ajtaját Judit és Lia öngyűségei előtt. Különbösen ez a felfedezés igen helyen való, mert valóban volt szükség a bárkában tüzoltóra, tekintettel az álmos Jonatbárokra.

Vége az előadásnak. Három gavallér vár az öltöző előtt. Azt szeretik legjobban a kihöz leghamarább kijön választottja, jegyzi meg az egyik. — Az enyém most beteg, lehet, hogy későn jön ki. — Az enyémnek ügyetlen a vetkeztetője — lehet, hogy azért késik. — Az enyém ha legkésőbb jön is ki, mégis legjobban szeret. Igy mentegette mindegyik a magáét. Pedig kérdés, hogy ha egyszerre jött volna ki az a három — biztosított volna e ez a három!

Jullus.

Jól kezdődött az új estendő: tele házzal. Vajha így folytatódna. Az előadás is méltó volt a telt házhoz, s különösen a nő szereplők producátak olyan eszemlet, mely ritkítja párját. Jól esett együtt látni a színpadon ugyanazon jelenetben oly alakokat, mint Lászlóné, Megyasza Evelyn, Arady Ida, Palotay Piroksa, Ronaszékiné, és Kopa és Juliska, ki egy bordallal is zajos tapsokra ragadta a közönséget, úgy hogy azt kétszer is meg kellett ismételnie. A férfi nő szereplők mellett egészíti ki Kocsis Etel és Pápa iné is, kik színtelen jeles szereplőkkel tüntek ki. A férfi szereplők pompás humorral mulattaták a közönséget. Jól eshetett nekik ilyen telt ház előtt játszani.

H-Dorogon a nagyvendéglő tánctermében felállított „oltáron” Völgyi Orosz József szintársulata áldoz Thalának. Színrekerültek: „Kondorosi szép csaplárné”, „A jó Fülöp”, „Dolores”, „A falu árva”, „Aranyhalak” stb. Az előadásokkal a közönség igényeit kielégítik s a dorogi színház körülbelül többszörlik meg publikummal, mint a debreczeni. A társulat kiválóbb tagjai: Ligeti Ligetiné, Halottai, Németi, Pekete B. stb., a kiknek sokat tapsolnak a derék dorogiak.

Legújabb.

Ujovi üdvözlés Tisza Kálmánál (sürgöny levél.)

Nagyszerű, jelentősévére nézve nagy horderejű ritka tüntetés volt az, melyben az új alkalmából az orsz. szabadelvű párt részesítette Tisza Kálmán miniszterelnököt mintegy azt demonstrálva, mennyire egy tettel lélekkel áll ma is mintegy Phalánx annak oldalán, s teljes odaadással kész őt támogatni ezután is hazafias törekvéseiben. Huszár Károly báró, a szabadelvű párt a'elnöke határos szavakban tolmácsolta, az orsz. zabadelvű párt teljes solidaritását a miniszterelnökkel; a párt elhatározását, hogy rendületlenül helyt áll Tisza és parlamentarismus mellett, a pártnak Tisza iránt a multa nézve hazafias elismerését, a jelenben változatlan bizalmát a jövőt illetőleg jogos reményét. És hozzátevő azt a kérést még, hogy a miniszterelnök is legyen kitartó a küzdelemben.

Huszár báró szava a párt lelkét fejezték ki s pártunk, mely tömör sorokban imponans számban tölté be a nagy termet, mintegy felvillanyozva, önértetének, lelkesült hangulatának kitérő nyilvánulásaiban fejezé ki, hogy egész lelkéből egyetért szónokának férfias és határozott kijelentéseivel.

Még ennél is jobban felkocozá a szabadelvű párt enthu-iasmusát Tisza a miniszterelnök válasza, ki ez alkalommal is categoricusan jelenté ki, hogy helyt fog állni, mintán ma is, mint eddig, csorbítatlanul bírja a korona és a többség bizalmát.

Ime e pont ellen dolgozik concentrált tüzzel az ellenzék. E pont pedig ismét még jobban megerősült. Lemondásról, visszavonulásról tehát szó sem lehet: Ideje volna, hogy az ellenzék is e gondolatlalt, e ténynyel kibékülve, megszűnjék sajtójában nap nap után magát és közönségét légből kapott s irányzatos

lemondási hírekkel és biztatásokkal mulattatni. vagy jobban mondva ámitni.

A miniszterelnök válaszbeszéde még más irányban is tisztázta a helyzetet; elvette lehetőségét a honossági törvényvel való kétes agitációknak; a nemzet szándékos vagy nem szándékos félrevezetésének.

Husarak.

Megállapítva s bejelentve 1890. jan. 1-től 8-ig.
26 kr. Erdei Jánosnál Morgó-utca 587. sz. alatt. Rácz Lajosnál Csapó u. 547. sz. a Varga Imrénál könyök-utca 474. sz. a.
30 kr. Bódog Istvánnal Arok u. 2253. sz. a. Bacsó Jánosnál Kutnóca 676. sz. a.
34 kr. Rácz Györgynál Vár-utca 358. sz. a. Rácz Lajosnál Lioa-utca 2061. sz. a. Erdei Ferencnél Csapó-utca 240. sz. Kolb Jakabnál Pía utca 687. sz. a.
36 kr. Rácz Györgynél Czepléd-utca 2599. sz. a. Ifju Gyarmati Istvánnal hatvan-utca 1519. sz. a. Csapó-utca 794. sz. a. Rózsater 10-ik sz. a. Erdei Jánosnál Sas-utca 3 és 18. sz. Németi Lászlónál Czepléd-utca 57. sz. a. Varga-utca 2191. sz. a. Péterfia 229. sz. a. Varga Imrénál Sas-utca 3. sz. alatt Bauogh Jánosnál Mester-utca 1371. sz. a. Capó-utca 471. sz. a.
44 kr. a három izraelita mészárszékben a pizon: — Minden többi bejelentett 20 mészárszékben pedig 1 kiló bus 40 krajczár.:
Jegyzet ifju Ungvári András három székében 1. kiló hus nyomtaték nélkül 8 krajczár.
Debreczen, 1890. jan. 29.

Közgazdaság.

Határozás feloldás Debreczenben. A mezőgazdálkodással és jószágirtással foglalkozó közönségnek örövendesebb hiral aligha szolgálhatnánk mással mint azzal hogy Debreczenben a jövő héttől fogva az összes állatvásárok (szarvasmarha, juh és sertés) megtarthatók lesznek, melyek a járványos sertésorbáncz száj-és körmőfajás miatt hónapokkal ezelőtt beszüntetettek. A jövőhéttől fogva tehát a debreczeni vásárra minden nemű lábasjószágot szabad lez behajtani és innen elszállítatni. — Kivételesen a Kőbányára irányított sertésállományokra nézve marad, melyek továbbra is a már közölt feltételek mellett, miniszteri engedéllyel továbbíthatók. — A városi határszéleiről az összes zárlati örök visszahívtak.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.
Holnap, pénteken 1890. Január 3-án, páros bérletben adatik: **Egy katona története.** Népdráma 5 felvonásban.
Felolós szerkesztő és kiadó laptulajdonos: **Vértési Arnold.**
Főmunkatárs: **Károly Vilmos.**

Az kétségtelen, hogy gyakran egészen egyszerű, könnyen beszerezhető házi szer- meg- legben gyors gyógyulást szerzett. „A Beteg-barát” című kis iratban meg bizonyítottuk is találunk arra nézve, hogy még hosszas, reménytelennek nevezett esetekben is, gyógyulás állott be. Minden betegnek el kellene olvasni azon könyvet; Richter kiadóintézete Lipcsében ingyen megküldi.

Kalotaszegi himzés szerint
diszes háztartási és toilette **kötények,**
valódi vászenből, Congres és Gardinen szövetből
a legizlésebb szines és fehér himzéssel.
Kezdt és kész **asztalfutó, középabrosz**
Olcsó és kedves karácsonyi ajándék
kapható
Kardos Lászlónál
Czepléd-utca.

A Debreczeni jótékony nőegylet
 az árvaház gyarapítása céljából
 1890. Január hó 5-én vasárnap
**a Szikszay-féle
 jégpályán,**

Mükorcsolyázás, versenytűzés, diszkorcsolyázás, álarcos és jelmezes korcsolyázás, tűzijáték, villanyvilágítás, és végre egyiptomi setétség mellett, nagyszerű

jég-ünnepély

rendeztetik.
 A jég-ünnepély végével benne a diszkorcsolyázás felterítés kitűnő ételek és italok kiszolgálása mellett

Tombola játék

és végre közkívánatra táncz rendeztetik.
 Belépti-díj személyenként a jégpályára vagy a tombola játszó terembe, korcsolyázó vagy nem korcsolyázó közönség részére 1 frt. Gyermeknek 10 éves korig . . . - 30 kr.

Néző-jegy a külső peronra a nagy közönség részére személyenként . . . 20 kr.

Tombola-jegyek 30 kr.-jával csupán a jég-ünnepély napján a pénztárnál válthatók.

Belépti-jegyek előre válthatók: Beke László, Szent-Királyi és Kalenda és Zador Lajos urak üzletében és este a pénztárnál.

Rövid használat után mint fogtisztító szer nélkülözhetlen.
 Új amerikai
**A fogak
 szépsége** | **Glycerin-fog-creme**
 (egészségügyi hatóság által megvizsgálva.)
KALODONT Sarg F. A. fia
 és társa
 cs. kir. udvari szállítók
 Bécsben.

Kapható a gyógyszerárakban, illatszerekkereskedésekben stb. 1 db 35 kr.

DEBRECZENBEN:

Rickl József Zoltos Szentkirályi és Kalenda és Kun József uraknál.

A magy. általános takarékpénztár részv. társaság

Budapest, V. József-tér 8.

Befizetett alaptőke 1 millió forint.

Előzad további intézkedésig:

Betéteket takarékkönyvecskékre

4 1/2% ellen és pedig:

500 forintig . . . 8 napi felmondás ellen
 nagyobb összegek 30 " " "

A kamat adót az intézet viseli.

ÁRJEGYZÉK.

az „ISTVAN“ gőzmalom készítményeinek

KÖTELEZETTSÉG MELKÜL, DEBRECZENBEN

és az 1887. április 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe léptetett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

	100 kil
A. Asztali dara nagyszemű	14.45
B. Szinte közép szemű	13.60
C. Királyliszt	13.60
1. Lángliszt	13.26
2. Montliszt	13.09
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű	12.75
4. " " 2-od rendű	12.41
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	12.07
6. szinte " 2-od "	11.73
7. Közép kenyérliszt 1-ső "	11.9
8. " " 2-od "	11.05
9. 3/4 Barna " 1-ső "	10.54
10. " " 2-od. á 70 klgr.	7.28
11. Lángliszt " " á 50 klgr.	5.46
12. Veres liszt " " á 50 klgr.	—
13. Finom korpa zsákkal 50 "	2.20
14. Durva korpa zsákkal á 50 klgr.	2 —

A finom és durva korpa árából eddig engedélyezett 5%-töli engedmény a fennmelt egyezmény folytán szintén beszűntetett.

Debreczen, 1889. decz. 18.

„A DEBRECZENI ELLENŐR“

könyvkiadóhivatalában

megjelentek és kaphatók a következő könyvek

Vértési Arnold összes munkái I—VII. vaskos diszkötés. Egy-egy kötet ára	2 frt 10 kr.
a 7 kötet együtt	14 " — "
Gróf Vay Dániel „Magyarország története“ 3 vaskos diszkötet ára	7 " — "
Vértési Arnold „Páriák“ elbeszélés ára	1 " — "
Vértési Arnold „A bojár leánya“ regény 2 köt. ára 2 " — "	2 " — "
Vértési Arnold „Fecskefészék“ regény 1 köt. ára 1 " — "	1 " — "
Vértési Arnold „A jegyző kisasszony“ regény 1 kötet ára	1 " — "
Vértési Arnold „A debreczeni diák“ regény 1 kötet ára	1 " — "
Zolthay Lajos Tiszántuli egyházkerületi térképe vászonra huzva (leszállított ár)	1 " 50 "

Vértési Arnold „Öngyilkosok“ elbeszélések ára 1 frt — kr.	1 frt — kr.
Karczag Vilmos „Ma és mindig“ elbeszélések ára	1 " 50 "
Karczag Vilmos „Szerető szívek“ elbeszélések ára	1 " 20 "
Karczag Vilmos „Macskák“ (történetkék) ára 1 " — "	1 " — "
Molnár László „Egy kis város krónikája“ elbeszélések, ára	1 " 20 "
Mátray Lajos „Fazekas Mihály élete és munkái“ ára	1 " — "
R. P. O. „Titkos szerelem“ regény 1 kötet ára — " 80 "	— " 80 "
Bugyi Sándor deb. talyigás kalandjai 1 kötet — " 60 "	— " 60 "

Vidéki megrendelések postafordultával eszközöltetnek.

Alapítottatott 1886-ban

WALSER FERENCZ

első magyar gép és tűzoltoszerk gyára, hurag és érezőntödéje
 BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet

kutakban és mindennemű szivattyukban

Elvállal teljes vízvezeték berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részére modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlikozik

KÖZ és MAGAN FÜRDŐK

felszerelésére

szagmentes úrszékek

felállítására s minden vízművi munka gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFOLDI SZIVATTYU GYAR.

